

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 24.11.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türkiye'nin, 2026 yılında düzenlenecek olan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın (COP31) ev sahipliğini üstleneceği kamuoyuna açıklanmıştır. Söz konusu zirve, Türkiye'nin uluslararası çevre diplomasisindeki rolü açısından bir dönüm noktası olarak değerlendirilmekte ancak aynı zamanda iklim kriziyle mücadeledeki taahhütlerinin ve uygulamalarının bütüncül bir şekilde sorgulanmasını da beraberinde getirmektedir.

Bu çerçevede, Türkiye'nin ev sahibi ülke olarak COP31'e hazırlık süreci sadece organizasyonel yönüyle değil; aynı zamanda seragazi emisyon azaltım hedefleri (NDC), Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), iklim finansmanı, adaptasyon stratejileri, yerel yönetim ve sivil toplum katılımı, iklim adaleti ve şeffaflık gibi alanlarda gösterdiği performans ile değerlendirilecektir. Türkiye'nin güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı'nı (NDC) UNFCCC'ye sunmuş olmasına rağmen bu belgenin içeriği kamuoyuyla yeterince açık, anlaşılır ve sektörel düzeyde paylaşılmamış; uygulama planları, finansman stratejileri ve izleme mekanizmalarıyla desteklenmemiştir. Temmuz 2025'te yürürlüğe giren İklim Kanunu, uzun süredir gündemde olan Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) için yasal zemin hazırlamış olsa da sistemin tam olarak uygulanması henüz sağlanmamıştır. Ticaretin ne zaman başlayacağına ilişkin net bir tarih kamuoyuna ilan edilmemiştir. Pilot uygulamaların 2026'da başlayacağı belirtilmiş, birçok sektörde kapasite geliştirme faaliyetlerinin hâlâ sürdüğü belirtilmektedir. Öte yandan, ETS ile

36885

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

ilişkili olacak izleme, raporlama ve doğrulama (MRV) sistemlerinin nasıl çalışacağı, hangi sektörleri kapsayacağı, karbon tahsisatlarının nasıl belirleneceği gibi kritik unsurlar konusunda da açık bilgi paylaşımı yapılmamıştır.

Hazırlık sürecinde yerel yönetimlerin, akademik kurumların ve sivil toplum örgütlerinin dışlandığına dair eleştiriler artmaktadır. Zirvenin yapılacağı şehir, altyapı yatırımları, hazırlık bütçesi ve müzakere pozisyonlarına ilişkin belirsizlikler sürmektedir. Uluslararası iklim zirvelerine ev sahipliği yapan ülkelerde organizasyonun şeffaflığı ve yerel düzeyde kapsayıcılığı öncelikli bir politika olarak yürütülmektedir. Türkiye'nin COP31 ev sahipliği sürecini sadece "prestij unsuru" değil, iklim eyleminin ulusal ve yerel düzeyde güçlendirilmesine yönelik bir fırsat olarak değerlendirmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı (NDC), UNFCCC'ye sunulmuş olmasına rağmen bu belgenin kamuoyuna açık ve anlaşılır bir şekilde sunulmamasının gerekçesi nedir? Söz konusu belgenin Türkçe versiyonu kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
2. Güncellenmiş NDC'de yer alan sektör bazlı seragazı azaltım hedefleri nelerdir? Bu hedeflere ulaşmak için belirlenen uygulama planları, sektörel yol haritaları ve finansman stratejileri ne zaman yayımlanacaktır?
3. Temmuz 2025'te yürürlüğe giren İklim Kanunu doğrultusunda oluşturulan Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) hangi takvime göre uygulanacaktır? ETS'nin yürürlüğe giriş tarihi nedir? Pilot uygulamaların kapsamı ve süresi nedir?
4. ETS ile bağlantılı olarak yürütülmesi gereken izleme, raporlama ve doğrulama (MRV) sistemi hangi sektörleri kapsamaktadır? MRV sisteminin alt yapısı hazır mı, kapasite geliştirme çalışmaları hangi düzeydedir?
5. COP31'in Türkiye'de düzenlenecek olması çerçevesinde, ev sahibi ülke olarak hazırlanan kurumsal yol haritası ve ev sahipliği strateji belgesi mevcut mudur? Bu belgeler kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?

36885

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

6. COP31 kapsamında ev sahipliği yapacak şehrin seçimi hangi kriterlere göre yapılmıştır? Seçilen şehirde yapılan altyapı çalışmaları, iklim dostu ulaşım planları ve lojistik hazırlıklar nelerdir?
7. Yerel yönetimlerin, akademik kurumların ve sivil toplum örgütlerinin COP31 sürecine dahil edilmemesine dair eleştiriler hakkında Bakanlık nasıl bir açıklama yapmaktadır? Katılım mekanizmalarının geliştirilmesi yönünde bir adım atılacak mıdır?
8. İklim' adaleti, toplumsal cinsiyet eşitliği, kırılgan grupların temsili ve bölgedeki vatandaşların sürece dahil edilmesi yönünde nasıl bir kapsayıcılık politikası izlenmektedir?
9. COP31 süreci kapsamında Türkiye'nin uluslararası iklim finansmanından yararlanmak için yürüttüğü diplomatik girişimler nelerdir?
10. Türkiye'nin emisyon azaltım, adaptasyon, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme taahhütlerinin COP31'e kadar güçlendirilmesi yönünde yeni bir güncelleme planlanmakta mıdır?
11. Bakanlık, COP31'in Türkiye'de gerçekleştirilmesini bir vitrin başarısı olmanın ötesinde, ulusal iklim politikasının şeffaflaşması ve hızlandırılması yönünde nasıl bir fırsata çevirmeyi planlamaktadır?